

GEOPARK KARAVANKE POD OKRILJEM UNESCO – uvrstitev v evropsko in svetovno mrežo geoparkov

Suha, 11.4.2012

Mednarodno priznanje Geoparka Karavanke kot evropskega in svetovnega geoparka pod okriljem UNESCO

Kako smo uspešno pridobili članstvo v mreži geoparkov?

Novembra 2011 smo v Parizu oddali aplikacijo v okviru kandidature za vključitev v Evropsko in Svetovno mrežo geoparkov pod okriljem organizacije Unesco (v nadaljevanju EGN in GGN). V naslednjih dveh letih so se odvijale različne razprave in priprave, izvajali prvi izvedbeni koraki in obsežne strokovne podlage za vzpostavitev ustrezne infrastrukture in vsebinske zasnove Geoparka Karavanke.

Na podlagi vsega naštetega je bil čezmejni Geopark Karavanke junija 2012 s strani ocenjevalcev EGN-a in GGN-a (2 predstavnika iz Malezije in Francije) preverjen tudi na samem terenu. Ocenjevalci so v okviru terenskega preverjanja ustreznosti Geoparka potrdili kompleksno, edinstveno in izredno zanimivo geologijo območja. Ob enem pa so pozdravili naša prizadevanja za vzpostavitev čezmejnega geoparka regionalno-političnega pomena. Na podlagi aplikacije, terenskega preverjanja in poglobljene analize obojega so bile na mednarodni konferenci geoparkov na Portugalskem s strani EGN in GGN izpostavljene nekatere pomanjkljivosti: manjkajoča, samostojna organizacijska struktura Geoparka in slaba vključenost turističnih institucij/ponudnikov. Na podlagi ugotovitev komisije je bila vključitev pomaknjena za nekaj mesecev. Geopark Karavanke je moral odpraviti ugotovljene pomanjkljivosti in do marca 2013 posredovati dokaze in strokovne utemeljitve.

Strukturno vprašanje

Pri tem je največji izziv predstavljalo oblikovanje razumljive in opravilno sposobne čezmejne organizacijske strukture. Da je potrebna močna čezmejna struktura, so se odgovorni v Geoparku zavedali že ves čas, zato so proces vzpostavljanja in strukturiranja načrta upravljanja »Geopark 2013+« začeli že v začetku leta 2012. Kljub razmeroma kratkemu razpoložljivemu času je bila v začetku leta 2013 vzpostavljena jasna čezmejna delovna oblika z objektivno zastavljenimi cilji do 2015. Obstoječa Delovna skupnost (DS) Dežela pod Peco je bila razširjena na vse občine Geoparka, finančno nadgrajena, preimenovana v DS Geopark Karavanke ter v statutu dopolnjena z novimi pravno obvezujočimi določbami. V okviru nove čezmejne strukture so bili jasno zastavljeni cilji in naloge za doseganje le-teh, med njimi tudi cilj in naloge za pripravo statuta in ustanovitev Evropskega združenja za teritorialno sodelovanje (EZTS), ki je veljavna pravna oblika za čezmejno sodelovanje na ravni Evropske unije. In prav ta zadan cilj ter uspešna začasna rešitev za organiziranost Geoparka kot DS sta bila ključna pri dokončni odločitvi o vključitvi Geoparka Karavanke v EGN in GGN. Geopark in s tem celotna regija pa se bo lahko uveljavil kot evropski model dobre prakse.

Mednarodno priznanje Geoparka Karavanke kot evropskega in svetovnega geoparka pod okriljem UNESCO

Kako smo uspešno pridobili članstvo v mreži geoparkov?

Vključitev turističnih pobud

Vse od začetka razvoja Geoparka Karavanke se v procese vključujejo tudi pomembne regionalne turistične organizacije območja (Turistična regija Klopinsko jezero-Južna Koroška/Tourismusregion Klopeinersee-Südkärnten, Regionalna destinacijska organizacija Koroške/Regionale Destination Koroška), s katerimi Geopark oblikuje skupne turistične ponudbe, pakete in razvojne strategije. V tem času nam je ponudbo Geoparka po zaslugi Turistične regije Klopinsko jezero-Južna Koroška/Tourismusregion Klopeinersee-Südkärnten uspelo vključiti tudi v celovito ponudbo Avstrijske Koroške „Naturerlebnis Kärnten“ (Kärnten Werbung). Priznavanje Geoparka kot turistične destinacije s strani večjih turističnih organizacij na obeh straneh meje je omogočilo razvoj prvih geo-ponudb, ki smo jih lahko posredovali komisiji in s tem izkazali velik napredek pri vključevanju v EGN in GGN. V statutu DS Geopark Karavanke je bila tem turističnim organizacijam zaupana velika odgovornost pri nadaljnjem turističnem razvoju Geoparka Karavanke. Tako je bili izpolnjeni še drugi pomemben kriterij za vključitev v mednarodno mrežo geoparkov.

Mednarodno priznanje Geoparka Karavanke kot evropskega in svetovnega geoparka pod okriljem UNESCO

Kaj pomeni imenovanje Geoparka za evropski (EGN) in svetovni (GGN) geopark?

Za območje to priznanje pomeni znak odličnosti, ob enem pa daje tudi jasne prioritete in usmeritve trženja v smislu trajnostnega razvoja in turističnega pozicioniranja. Ne nazadnje se je Geopark Karavanke priključil ekskluzivnemu krogu 94 svetovnih geoparkov, treh avstrijskih geoparkov ter prvega v Sloveniji nastopil kot prvi mednarodno priznan geopark. Redno preverjanje doseganja ciljev in uspešnosti delovanja geoparkov v okviru članstva pa poleg priznanja pomeni tudi izziv, ki zagotavlja standarde in nadaljnji razvoj geoparkov. Mednarodna mreža geoparkov svojim članom nudi globalno tržno platformo, z letnim sodelovanjem in obvezno predstavitvijo geoparka na mednarodni konferenci geoparkov pa imajo geoparki možnost nagovarjanja vseh zainteresiranih. Kot član mreže ima vsak geopark možnost organiziranja in izvedbe mednarodnih dogodkov/konferenc, kar nam je ob podpori slovenske nacionalne komisije za Unesco v Geoparku Karavanke uspelo že lansko leto (regijo je v nekaj dneh obiskalo približno 100 mednarodnih gostov).

Regija se s članstvom in nalogami oz. obveznostmi, ki iz njega izhajajo (opredeljene v statutu), zavezuje k regionalnemu razvoju, ki izkazuje merljive rezultate. V okviru članstva se izvajanje in uspešnost izvedenih nalog tudi sproti preverja in ocenjuje. Priznanje pa daje tudi vzgon za korak naprej v čezmejnem sodelovanju tega območja. Območje Geoparka družijo več desetletij dolga zgodovina čezmejnega sodelovanja, ki temelji na prostovoljstvu v medobčinskem sodelovanju. To prostovoljstvo in s tem pripravljenost za čezmejno sodelovanje je sedaj postavljeno pred preizkušnjo. Kajti prostovoljstvo lahko sedaj v Geoparku postane obvezujoče in dosledno sodelovanje z jasno vidnimi učinki v regiji – šibke oblike sodelovanja MORAJO preiti v pravno obvezujočo strukturo.

Članstvo v mednarodni mreži geoparkov zahteva tudi močno medsektorsko sodelovanje in nadaljnji razvoj na vseh področjih.

Mednarodno priznanje Geoparka Karavanke kot evropskega in svetovnega geoparka pod okriljem UNESCO

Nadaljnji koraki v Geoparku 2013

- Dokončanje in otvoritev Planinskega centra v Zellu/Selah – konec maja 2013
- Izvedba 3. tedna Geoparka Karavanke – konec maja 2013
- Dokončanje in otvoritev obeh Info centrov Geoparka (Mežica in Bad Eisenkappel/Železna Kapla) – junij 2013
- Izdelava in trženje produktov Geoparka – vzpostavitev mreže ponudnikov (DS Naturerlebnis Kärnten oz. DS Naravna doživetja Koroške – Kärnten Werbung)
- Logistična in vsebinska zasnova za izobraževanje vodnikov po Geoparku (osnova: Kärntenguieds oz. vodniki Avstrijske Koroške)
- Vzpostavitev in izvajanje enotnega označevanja, informiranja in vodenja na območju Geoparka Karavanke (vključno s “pozdravno” infrastrukturo na vhodnih točkah območja)
- Podrobna uskladitev in obvezujoča določitev strategije “Geopark 2020” (upoštevajoč strategijo “Evropa 2020” in usklajeno s Koroško deželno vlado ter pristojnimi ministrstvi RS)
- Izdaja brošure Geoparka in otroške knjižice Geoparka
- Snemanje in produkcija promo filma o Geoparku in kratkih filmov posameznih lokalnih geo- atrakcij
- Vzpostavitev mreže Geopark-šol in -vrtcev
- Ustalitev profesionalnih praks v čezmejnem sodelovanju – cilj EZTS (1.1.2015) (proces je v teku in se usklajuje na ravni Koroške deželne vlade in pristojnega ministrstva RS)
- Poglobljeno sodelovanje z Geoparkom Karnijske Alpe, Idrija in ostalimi člani EGN/GGN mreže geoparkov – skupna in dopolnjujoča ponudba, izmenjava izkušenj in znanj, skupni projekti, ...

Internationale Anerkennung als europäischer und globaler Geopark unter dem Dach der UNESCO / Mednarodno priznanje Geoparka Karavanke kot evropskega in svetovnega geoparka pod okriljem UNESCO

Sporočilo za javnost deželnega glavarja Dr. Petra Kaiserja

11.4.2013

Čezmejni naravni biser

Deželni glavar Dežele Koroške g. Kaiser je izredno vesel, da je Geoparka Karavanke postal član priznane mreže geoparkov pod okriljem Unesco in poudarja: „Čezmejni geopark je pomembna investicija za prihodnost!“

Geopark Karawanken-Karavanke je bil sprejet v Evropsko in Svetovno mrežo geoparkov pod okriljem Unesco. „To je pomembno priznanje za ta čezmejni geopark in celotno območje,“ je deželni glavar Peter Kaiser še enkrat čestital partnerjem in se ob enem zahvalil za njihova prizadevanja. Ponovno se je tudi na tem področju pokazalo, da „Koroška zmore več!“

V nadaljevanju Kaiser dodaja: „To so prizadevanja naših Korošic in Korošcev, ki s svojo dejavnostjo v institucijah kot je DS Geopark Karavanke-Karawanken vedno znova prenašajo dober glas daleč preko deželnih in državnih meja. Ta prizadevanja moramo močnejše izpostavljati, da bo regija v prihodnosti s čezmejnimi sodelovanjem še močnejše utrdila svoj pozitiven položaj v srcu Evrope.“ Deželni glavar ob tem še enkrat čestita DS Geopark Karawanken-Karavanke, predvsem županu Gerhardu Visotschnigu, poslancu Jakobu Straußu in županu Dušanu Kreblu, kot tudi vsem projektnim partnerjem in podpornikom. Geopark obsega 13 občin, osem na avstrijski strani in pet na slovenski. Skupaj so oblikovali privlačne turistične pakete in ponudbe ter edinstvene šolske programe. Na tem „posebnem doživljajskem parku“ lahko območje gradi tudi uspešno regionalno politiko. Pomembno je da čezmejno povezovanje regionalnih in lokalnih iniciativ ter sodelovanje institucij, šol in drugih ustanov iz obeh strani meje in tudi širše. Geopark je geološko izredno raznoliko in bogato območje, ki mu priznanje, nad katerim bdi Unesco, daje še dodatno vrednost. Koroška razpolaga tako z neverjetnimi kulturnimi zakladi kot naravnimi lepotami. Območje nudi visoko stopnjo kvalitete okolja in bivanja, zato je toliko bolj pomembno, da to tudi ohranimo. »Koroška koalicija si v povezavi s tem prizadeva za zmanjšanje stopnje brezposelnosti in za ustavitev odseljavanja, pri čemer stavi predvsem na ukrepe visoko kakovostnega izobraževanja in uspešnega pridobivanja evropskih sredstev, ki bodo krepili razvoj podeželja in sonaravnega turizma. Novi Geopark je mejnik v danes izredno pomembnem in nujnem evropskem sodelovanju,“ je še zaključil Kaiser.

Mednarodno priznanje Geoparka Karavanke kot evropskega in svetovnega geoparka pod okriljem UNESCO

Vprašanje:

Geopark Karavanke
Podzemlje Pece d.o.o.
Mag. Suzana Fajmut-Strucl
Suzana.fajmut@podzemljepece.com
00386 2 8700161

Geopark Karawanken
LAG Regionalkooperation Unterkärnten
Mag. Gerald Hartmann
gerald.hartmann@lag-uk.at
M: 0043 664 1168119

www.geopark-karawanken.at
www.geopark.si
www.geopark-karawanken.eu

